

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Covid-19 and its effects on teacher education in Ontario : a complex adaptive systems perspective / [Covid-19 a jeho dopad na vzdělávání učitelů v Ontariu : z perspektivy komplexního adaptačního systému] / Shirley Van Nuland, David Mandzuk, Krista Tucker Petrick, Terri Cooper -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 --
Roč. 46, č. 4 (September) (2020), s. 442-451.

Přehled o tom, jak reaguje kanadská provincie Ontario na současnou pandemii a jak pandemie ovlivňuje tamní vzdělávání učitelů. Učitelé ve školách musejí přivyknout skutečnosti, že budou vyučovat na dálku skrze "komplexní systémy adaptace". Ty jsou nepředvídatelné a jsou charakterizovány nejistotou přicházející zvenku. Současnými problémy jsou: přístup k efektivnímu online připojení; profesní rozvoj učitele pro online výuku; změna výuky ve třídě na výuku doma a uznávání zkušeností z pedagogické praxe online studentům učitelství. Článek nabízí i řešení současné situace a považuje komplexní adaptační strategii za příslib do budoucna.

epidemie ; forma výuky ; distanční vzdělávání ; výukový software ; didaktické využití počítače ; adaptace ; vzdělávání učitelů ; pedagogická praxe ; student učitelství ; přístupnost vzdělání ; Ontario ; Kanada ; pandemie ; přístup ; online výuka ; online vyučování

<http://katalog.npmk.cz/documents/516564>

2.

Educate - mentor - nurture : improving the transition from initial teacher education to qualified teacher status and beyond / [Vzdělávat - mentorovat - vychovávat : jak zlepšit přechod od počátečního vzdělávání učitelů k statusu kvalifikovaného učitele a ještě dál] / Anna Lise Gordon -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 --
Roč. 46, č. 5 (December) (2020), s. 664-675.

Jedním z ukazatelů dobré práce začínajícího učitele je jeho pocit osobní pohody. Předložená studie zkoumala pocit pohody u začínajících učitelů v Anglii a v Austrálii s cílem zjistit, jak jim nejlépe zajistit podporu jako základ profesního růstu a setrvání ve škole. V rozhovorech s 67 nově vystudovanými učiteli se diskutovalo o jejich zkušenostech z přechodu ze studia do praxe a o nové

realitě v prostředí školy. Důležitá je spolupráce mezi fakultou a školou, podpora kolegů ve škole a jejich nenápadný mentoring. Nutnost osobního přístupu školy ke každému novému učiteli.

student učitelství ; přechod ze školy do zaměstnání ; začínající učitel ; subjektivní pohoda ; prostředí ; odborný rozvoj zaměstnanců ; mentoring ; praxe ; spolupráce ve výchově ; vztahy mezi školami ; Anglie ; Austrálie ; práce učitele

<http://katalog.npmk.cz/documents/516723>

3.

Etická výchova ako priestor pre utváranie multikultúrnych kompetencií žiakov / [Ethical education as a space for the formation of multicultural competencies of pupils] / Erika Juhošová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogické rozhľady : odborný-metodický časopis -- ISSN 1335-0404 -- Roč. 29, č. 4 (2020), s. 39-43.

Autorka příspěvku seznamuje s pojmem multikulturní výchova a s jejím obsahem v současném světě. Reforma slovenského školního vzdělávacího systému se projevila i ve změnách v oblasti etické výchovy a mezikulturní výchova se na Slovensku stala součástí vzdělávacího programu v nižším sekundárním vzdělávání. Je vyučována se zřetelem ke slovenskému kulturnímu prostředí, v jehož prostoru se po staletí střetávaly rozmanité etnické, národnostní a náboženské proudy. Cílem příspěvku je upozornit na možnosti a způsoby výuky multikulturní výchovy zážitkovou metodou v hodinách estetické výchovy - ukázka zážitkové vyučovací hodiny je součástí příspěvku.

multikulturní výchova ; pojem ; školská reforma ; systém výchovy a vzdělávání ; mravní výchova ; současnost ; nižší střední škola ; kulturní prostředí ; etnické vztahy ; národnost ; náboženské vyznání ; pedagogika zážitku ; ukázka ; vyučovací hodina ; Slovensko

<http://katalog.npmk.cz/documents/516642>

4.

From bricks and mortar to remote teaching : a teacher education programme's response to COVID-19 / [Od cihel a cementu k distančnímu vzdělávání : reakce vzdělávacích programů pro studenty učitelství na Covid-19] / Reyes Limon Quezada, Christie Talbot, Kristina Belen Quezada-Parker -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 46, č. 4 (September) (2020), s. 472-483.

Pandemie koronaviru nepostihla pouze ekonomiku a zdraví, ale i vzdělávání na všech úrovních, ve všech zemích a u všech žáků. Vysoké školy se musely změnit každá po svém. Článek prezentuje způsob, jakým jedna kalifornská vysoká škola svobodných umění a její program pro vzdělávání učitelů připravily svůj učitelství na přechod do odlišného výukového prostředí a na změnu formy výuky. Objevilo se při tom několik témat, jako např. strategie výuky podporované

technologiami, konzultace pomocí technologií, hodnocení a zpětná vazba pomocí technologií a sociální a emoční angažovanost učitelů při online výuce. Je nutno prohloubit spolupráci a flexibilitu zřizovatelů škol, zajistit přístup k potřebným technologiím a možná se připravit i na to, že školní výuka už se nevrátí do předchozí podoby.

distanční vzdělávání ; vyučující personál ; vysoká škola ; forma výuky ; informační technologie ; příprava na vyučování ; umělecká vysoká škola ; prostředí ; emoce ; sociální působení ; flexibilita ; vzdělávání učitelů ; Kalifornie ; Spojené státy americké ; práce učitele ; změna ; angažovanost ; online výuka

<http://katalog.npmk.cz/documents/516662>

5.

Hodnotenie kvality učebníc hudobnej výchovy učiteľmi / [The quality of textbooks of music education from the point of view of teachers] / Zuzana Juščáková, Libor Fridman -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogické rozhľady : odborný-metodický časopis -- ISSN 1335-0404 -- Roč. 29, č. 5 (2020), s. 34-39.

Příspěvek předkládá studii realizovanou v roce 2019 slovenským Státním pedagogickým ústavem, jež se zabývá definicí učebnice a dále analýzou funkcí učebnice hudební výchovy. Jako kritérium kvality je použito hodnocení učiteli hudební výchovy. Statistickým zpracováním dat byly zjištěny přednosti a nedostatky z pohledu více než 400 slovenských učitelů. V závěru příspěvku jsou uvedeny požadavky na kvalitní učebnice hudební výchovy, mezi něž patří konsenzuální koncepce nové učebnice vytvořené ve spolupráci s konzultanty-odborníky z oblasti psychologie a didaktiky i technologických oborů.

učebnice ; hudební výchova ; hodnotící kritérium ; statistická analýza ; statistická data ; kvalita ; výsledek výzkumu ; koncepce ; psychologie ; didaktika ; technologie ; konzultace ; učitel ; Štátny pedagogický ústav v Bratislave ; Slovensko ; 2019

<http://katalog.npmk.cz/documents/516638>

6.

Innovations in teacher education at the time of COVID19 : an Australian perspective / [Inovace ve vzdělávání učitelů v čase Covidu-19 : australská perspektiva] / Janet Scull, Michael Phillips, Umesh Sharma, Kathryn Garnier -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 46, č. 4 (September) (2020), s. 497-506.

Článek popisuje, jak se australské školství změnilo v době pandemie Covidu-19, a zaměřuje se na jednu univerzitu a její inovace ve způsobu výuky v počátečním vzdělávání učitelů. Přechod na oline prostředí, změna vyučovacích hodin z výuky ve třídě na výuku online včetně synchronních i

asynchronních učebních příležitostí. Kontrola znalostí studentů měřením jejich angažovanosti v online výuce, nabídka interaktivních metod. Rozhovory se čtyřmi učiteli o výuce v době Covidu-19 a o jejich emoční a sociální angažovanost v ní.

distanční vzdělávání ; inovace ve vzdělávání ; forma výuky ; organizace výuky ; učební prostředí ; měření ; hodnocení žáka ; vzdělávání učitelů ; angažovanost ; změna ; online výuka ; online vyučování ; pandemie ; interaktivní vzdělávací program

<http://katalog.npmk.cz/documents/516663>

7.

Kultúrna gramotnosť v súvislosti s možnosťami rozvoja tvorivých schopností žiakov / [Ethical education as a space for the formation of multicultural competencies of pupils] / Edita Pavúrová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogické rozhľady : odborný-metodický časopis -- ISSN 1335-0404 -- Roč. 29, č. 3 (2020), s. 16-20.

Príspevek sa venuje kultúrnej gramotnosti obecně a posléze o ni uvažuje v kontextu rozvoje žakovskej tvorivosti. Všimá si toho, jak se dá rozvíjet kulturní gramotnost v předškolním vzdělávání a dále pak na základních a středních školách. Zabývá se funkcemi umění, ke kterým patří i vliv na kreativitu žáků. K rozvoji žakovskej tvorivosti přispívají tzv. kreativní situace, k nimž se řadí problémové a sociální situace, náhody a vzory (inspirace, ale i kritika či snaha odlišit se od vzoru a překonat jej).

kultura ; gramotnost ; tvorivost ; žák ; předškolní výchova ; základní škola ; střední škola ; umění ; působení ; učení řešením problémů ; sociální působení ; vzor ; kritičnost

<http://katalog.npmk.cz/documents/516649>

8.

A measure of classroom management : validation of a pre-service teacher self-efficacy scale / [Měření vedení třídy : validace škály vlastní vnímané zdatnosti u studentů učitelství] / Eileen V. Slater, Susan Main -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 46, č. 5 (December) (2020), s. 616-630.

Dovednost vést třídu je základním předpokladem efektivního vyučování. Při nevhodném vedení třídy se ztrácí čas na výuku i učení a žáci mají špatné výsledky. Předložená studie zkoumala míru vlastní vnímané zdatnosti u studentů učitelství pomocí dotazníku CMSEI (Classroom Management Self Efficacy Instrument). Díky svým psychometrickým vlastnostem se CMSEI ukázal jako vhodný pro měření vnímané vlastní zdatnosti při vedení třídy. Zúčastnilo se 302 studentů učitelství ze 3. ročníků vysokých škol v Austrálii.

vedení třídy ; vysoká škola ; student učitelství ; vzdělávání učitelů ; sebedůvěra ; měření ; efektivnost vzdělávání ; průzkum ; dotazník ; Austrálie ; vnímaná zdatnost

<http://katalog.npmk.cz/documents/516722>

9.

Metódy a stratégie na rozvoj čítania s porozumením a ich využitie v praxi / [The implementation of methods and strategies of reading of comprehension into the teaching process] / Ol'ga Nestorová, Mária Onušková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogické rozhľady : odborný-metodický časopis -- ISSN 1335-0404 -- Roč. 29, č. 2 (2020), s. 5-11.

Čtení s porozuměním patří v současné době k tématům, kterým se i ve slovenském školním prostředí věnuje značná pozornost. Autorky příspěvku zdůrazňují, že čtení s porozuměním se neváže jen k předmětu slovenský jazyk a literatura, ale má své důležité místo i v ostatních vyučovacích předmětech. Upozorňují na problémy, se kterými se učitel ve spojení s porozuměním textu setkává - žáci nerozumějí souvislostem a vztahům mezi texty, nechápou zadání úloh, jsou nejistí ve svých odpovědích. První část příspěvku tvoří odborné teoretické informace, druhá část má aplikační charakter a prezentuje metody cílící na rozvoj čtení. K představení ukázkové vyučovací hodiny k porozumění textu vybraly autorky umělecký a věcný text.

čtení ; porozumění textu ; školní prostředí ; slovenština ; jazyk ; literatura ; vyučovací předmět ; teorie ; vyučovací metoda ; rozvoj ; ukázka ; vyučovací hodina ; žák ; učitel ; Slovensko ; intertextualita

<http://katalog.npmk.cz/documents/516659>

10.

Na ceste k tragédii : osud slovenských židov v 20. storočí / [On the way to tragedy : the fate of Slovak Jews in the 20th century] / Robert J. Büchler, Gila Fatranová – slo

In: Historická revue : populárno-vedecký časopis o dejinách spoločnosti -- ISSN 1335-6550 -- Roč. 32, č. 1 (2021), s. 27-31.

Text mapuje život slovenských židů od roku 1918 do současnosti. Židovské obyvatelstvo se po vzniku Československé republiky stalo její součástí a bylo tak násilně odděleno od tradičního společenského dění s uherskými židy. Dalšími kroky, které spěly k tragédii židovského obyvatelstva na Slovensku, bylo politické napětí ve 30. letech 20. století, vznik Slovenského státu v roce 1939, doba 2. světové války a Únor 1948. V období 1948-1950 emigrovalo do Izraele a jiných států 11 tisíc slovenských židů. Po roce 1989 došlo k obnově společenského i kulturního života slovenských židů. Celý text vyšel v Encyklopedii židovských náboženských obcí.

dějiny dvacátého století ; náboženství ; náboženská menšina ; náboženské chování ; náboženské vyznání ; potřeba sdružování ; judaismus ; válka ; společenský vývoj ; emigrace ; Slovensko ; 1918-2020

<http://katalog.npmk.cz/documents/516627>

11.

Opportunities and challenges : teacher education in Israel in the Covid-19 pandemic / [Příležitosti a výzvy : vzdělávání učitelů v Izraeli v době pandemie Covidu-19] / Smadar Donitsa-Schmidt, Rony Ramot -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 46, č. 4 (September) (2020), s. 586-595.

V Izraeli je 21 fakult, kde probíhá vzdělávání učitelů. Na uzavření univerzit na pokyn vlády z důvodu pandemie Covidu-19 se většina z nich nepřipravila. Po uzavření všech dalších škol dostali učitelé pokyn okamžitě přejít na online výuku. Ta se týkala 2,3 milionu žáků a studentů. Článek se zaměřuje na nový způsob výuky na školách, kde jsou vyučováni budoucí učitelé, a na iniciativu ministerstva školství zavést alternativní způsob počátečního vzdělávání učitelů. Ten je určen pedagogům, kteří během pandemie Covidu-19 ztratili zaměstnání a souhlasili s přeškolením pro nový typ výuky.

vysoká škola ; univerzita ; vzdělávání učitelů ; forma výuky ; alternativa ; distanční vzdělávání ; pedagogická fakulta ; pandemie ; online výuka

<http://katalog.npmk.cz/documents/516693>

12.

Preliminary evidence of efficacy of the Ethics of Human Relations approach on teachers' emotional competence / [Předběžný vliv vnímané zdatnosti v přístupu Etika v mezilidských vztazích na emoční kompetence učitelů] / Enrica Ciucci, Carolina Facci, Andrea Baroncelli -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 46, č. 5 (December) (2020), s. 690-692.

V rámci výzkumu emocí u učitelů nabízí studie předběžné důkazy o jejich pozitivní vnímané zdatnosti při pilotním intervenčním programu Etika mezilidských vztahů (ERH). Účastnilo se ho 49 učitelů ze základních a středních škol v Itálii. Cílem bylo uvést je do praxe napomáhající generování vnitřních stavů vědomí, které jsou základem radosti a procítění univerzálních lidských hodnot. Intervence měla významný vliv na autentické prožívání a vnímanou vlastní zdatnost učitelů a vyvolávala u nich pozitivní emoce. Zdůrazněna je potřeba dalšího výzkumu metody ERH.

učitel ; interpersonální vztahy ; etika ; zákrok ; emoce ; základní škola ; střední škola ; vědomí ; hodnota ; Itálie ; prožívání ; vnímaná zdatnost

<http://katalog.npmk.cz/documents/516728>

13.

Preparing teachers for reflexive leadership roles in schools / [Příprava učitelů na roli reflektivního vedení ve škole] / Mary Ryan, Tony Loughland -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 46, č. 5 (December) (2020), s. 676-689.

Rámcem této studie je reflektivní role profesního vzdělávání v široké síti škol. Zkoumala profesní učební strategie budoucích lídrů, které měly vytvořit repertoár strategií vzdělávání. Všichni respondenti chápali důležitost spolupráce mezi velkými školami i potřebu profesního rozvoje učitelů na jejich vlastních školách. Oceňovali i vztah mezi designem profesního vzdělávání a typy komunikace požadované k rozvíjení sdílených cílů ve vzdělávajících se profesních týmech. Profesní vzdělávání učitelů vede ke kvalitnější výuce, ale důležitá je i jejich vnímaná kolektivní zdatnost.

učitel ; další vzdělávání učitelů ; odborný rozvoj zaměstnanců ; vedení třídy ; vztahy mezi školami ; vzdělávání dospělých ; učení ; komunikace ; role učitele ; reflexe ; vedoucí ; vnímaná zdatnost

<http://katalog.npmk.cz/documents/516727>

14.

Vizuálna gramotnosť' / [Visual literacy] / Ján Husár -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogické rozhľady : odborný-metodický časopis -- ISSN 1335-0404 -- Roč. 29, č. 4 (2020), s. 26-28.

Příspěvek se zabývá vizuální gramotností, která je, vedle mluveného slova a psaného textu, důležitou složkou současné kultury. Upozorňuje na první definici pojmu vizuální gramotnost v r. 1969 a na rozvíjející se tendence vizualizace světa od 90. let 20. století. Vysvětluje pojem vizuální myšlení a vizuální komunikace. Všímá si posunu od výtvarné výchovy k vizuální výchově v současnosti a představuje metodologický postup, jak učit vizuální výchově ve školním prostředí.

vizuální učení ; gramotnost ; mluvený jazyk ; psaný jazyk ; kultura ; současnost ; myšlení ; komunikace ; vizuální vnímání ; výtvarná výchova ; metodologie ; školní prostředí ; 90. léta 20. století- -

<http://katalog.npmk.cz/documents/516640>

15.

What kind of educator does the world need today? : reimagining teacher education in post-pandemic Canada / [Jaký typ učitele potřebuje dnešní svět? : nové představy o vzdělávání učitelů v post-pandemické Kanadě] / Cher Hill, Paula Rosehart, Janice St. Helene, Sarine Sadhra -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 --
Roč. 46, č. 4 (September) (2020), s. 565-575.

Článek o Univerzitě Simona Frasera v Kanadě, kde vzdělávání studentů učitelství probíhá v kombinaci výuky ve třídě a výuky v praxi. Změny, které proběhly na základě opatření kanadské vlády v r. 2020. Výuka se koná pod heslem "Spolu každý zvlášť" a snaží se vyhovět studentům v oblasti angažovanosti, podporovat zranitelnější a studenty se specifickými potřebami. Pandemie zdůraznila potřebu odstranit rasismus, mít duševní zdraví a pocit pohody ve škole jako priority, brát učitele jako výzkumníky a lídry komunit. To jsou také základní vize pro vzdělávání učitelů v post-pandemické budoucnosti.

univerzita ; vysoká škola ; vzdělávání učitelů ; forma výuky ; pomoc ; práce ve třídě ; pedagogická praxe ; rasismus ; speciální vzdělávací potřeby ; subjektivní pohoda ; duševní zdraví ; Simon Fraser University ; Kanada ; angažovanost ; vize ; pandemie

<http://katalog.npmk.cz/documents/516692>